

**HAK KANAK-KANAK DAN
PERANAN GURU**

**BENGKEL PENDIDIKAN
KESELAMATAN JALANRAYA, MPK**

20.1.2023

DR SA'ODAH AHMAD/JPMPK/FEM/UPM

HASIL PEMBELAJARAN

- 1. Memahami hak kanak-kanak.**
- 2. Memahami tanggungjawab guru.**

PENGENALAN

- Siapakah kanak-kanak?
- Apa itu hak?
- Adakah kanak-kanak mempunyai hak?
- Kesan hak terhadap kanak-kanak?

HAK KANAK-KANAK MENURUT ISLAM

- Surah Al-Syu'ara', Ayat 132 hingga Ayat 135 yang bermaksud: "Dan berbaktilah kamu kepada Allah yang telah menolong kamu dengan pemberian nikmat-nikmatNya yang kamu sedia mengetahuinya. Diberinya kamu binatang-binatang ternak, **serta anak-pinak (yang ramai)**. Dan taman-taman (yang indah permai) serta mata air-mata air (yang mengalir). Sesungguhnya aku takut, (bahawa) kamu akan ditimpa azab seksa hari yang besar (huru-haranya)".
- Abdullah bin Amr' ra meriwayatkan bahawa Nabi Muhammad SAW pernah bersabda: "**Orang-yang tidak bersikap belas kasihan terhadap kanak-kanak dan tidak tahu (menunaikan) hak orang-orang tua, maka dia bukan daripada kalangan kami**".
(Riwayat Abu Dawud dan Ahmad)

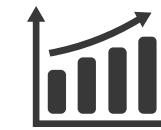
KONVENTSYEN MENGENAI HAK KANAK-KANAK 1989 (CRC), DASAR & UNDANG-UNDANG

1995

Malaysia
mengesahkan
CRC dengan
bersyarat

Akta Kanak-Kanak 2001 -
mandat kepada negara
untuk campurtangan dan
melindungi kanak-kanak
Konsep *Parent Patriae*

2009

Dasar Kanak-Kanak
Kebangsaan & Dasar
Perlindungan Kanak-
Kanak Kebangsaan,
Pelan Tindakan -
KPWKK.

OBJEKTIF DASAR DAN UNDANG-UNDANG: Kelangsungan hidup;
perlindungan daripada pengabaian, penderaan, keganasan,
eksploitasi; hak pembangunan dalam keluarga dan negara
(pemulihan dan integrasi); penyertaan/penglibatan - sejajar dengan
CRC. **Perlindungan kanak-kanak menyeluruh diutamakan.**

NPOC & NCPP STRATEGIES

- TO INCREASE AWARENESS & COMMITMENT OF VARIOUS PARTIES OF EFFORTS TO PROTECT CHILDREN AS COMMON RESPONSIBILITY
- TO CREATE SAFE AND CHILD FRIENDLY ENVIRONMENT
- TO ENCOURAGE ORGANISATIONS THAT DEAL DIRECTLY OR INDIRECTLY WITH CHILDREN TO FORMULATE THEIR RESPECTIVE CHILD PROTECTION POLICIES
- TO PROTECT EVERY CHILD FROM ANY FORM OF NEGLECT, ABUSE, VIOLENCE AND EXPLOITATION
- TO STIPULATE THAT ONLY SUITABLE INDIVIDUAL MAY DEAL DIRECTLY WITH CHILDREN
- TO ENHANCE SUPPORT SERVICES TO ADDRESS NEGLECT, ABUSE, VIOLENCE AND EXPLOITATION OF CHILDREN
- TO ENHANCE RESEARCH AND DEVELOPMENT TO IMPROVE PROTECTION OF CHILDREN

HAK KANAK-KANAK

- Kanak-kanak mempunyai hak yang sama dengan manusia dewasa yang perlu dihormati seperti hak kepada kerahsiaan peribadi, tidak dimalukan di khalayak ramai, tidak dianiaya, didera secara fizikal, mental dan emosi.
- Sebanyak 281 kes melibatkan kanak-kanak lelaki dan 175 kes kanak-kanak perempuan dalam kes penderaan (PDRM, 2018).
- Majoriti (270 kes) kanak-kanak yang menjadi mangsa penderaan adalah di antara umur 1-7 tahun.

UNDANG-UNDANG LAIN

- Akta & Enakmen Undang-Undang Keluarga Islam.
- Akta Pengangkatan 1952 dan Akta Pendaftaran Pengangkatan 1952.
- Akta Anti Penyeludupan Orang 2007.
- Akta Pusat Asuhan Kanak-Kanak 1984.
- Akta Kanak-Kanak dan Orang Muda 1966.
- Akta Keganasan Rumahtangga 1994 (Pindaan 2012).
- Akta Pendidikan 1996 - Dasar Pendidikan Prasekolah.
- Akta Keganasan Seksual Kanak-Kanak 2017.

TANGGUNGJAWAB GURU

- Guru tadika/taska merupakan guru kedua setelah ibu bapa untuk tempoh 1 hingga 6 tahun pertama anak.
- Tugas yang sukar dan penting.
- Guru tadika/taska menjadi tempat di mana anak-anak malahan ibu bapa/penjaga memberi kepercayaan dan tempat bergantung harap.
- Pembangun sahsiah kanak-kanak.

TANGGUNGJAWAB GURU

- ◆ PELINDUNG
- ◆ FASILITATOR
- ◆ PEMBANGUNAN SPIRITAL

- ◆ PERANGSANG KOGNITIF
- ◆ KEMAHIRAN FIZIKAL DAN SOSIAL
- ◆ KEMAHIRAN EMOSI, KARAKTER

- ◆ TANGGUNGJAWAB TERHADAP DIRI

PELINDUNG/PENJAGA

- Tadika/taska adalah sistem sokongan penjagaan anak terutamanya bagi ibu bapa yang bekerja.
- Guru menjadi ibu kedua kanak-kanak - beri perhatian/kasih sayang yang cukup dan seimbang.
- Guru mempunyai tanggungjawab untuk memastikan kesihatan dan keselamatan kanak-kanak sepanjang tempoh mereka berada di tadika/taska.
- Menjalankan tanggungjawab berasaskan kasih sayang.
- Memastikan persekitaran yang selamat dan kondusif.

FASILITATOR

- Tadika sebagai jambatan yang menghubungkan anak dari dunia sendiri ke dunia sebenar.
- Guru membantu kanak-kanak membina pelbagai kemahiran sosial, kemahiran sensori-motor dan lain-lain.
- Guru berperanan menjadi fasilitator kepada anak-anak kecil - bukan setakat mempelajari bentuk, warna, huruf dan nombor tetapi bersama-sama memulakan pengembaraan mereka dalam meneroka dunia luar bersama anak-anak yang lain.
- Guru tadika berperanan memupuk semangat ingin tahu kanak-kanak.

PEMBANGUNAN SPIRITAL

- Pendedahan awal terhadap Islam boleh membina jati diri kanak-kanak sebagai bakal pemimpin Muslim yang hebat.
- Nilai-nilai murni akhlak Islam yang diterapkan dalam diri kanak-kanak melalui projek dan rutin mampu memberi kesan terhadap jiwa kanak-kanak.
- Contoh - mendidik kanak-kanak dengan sifat Allah yang Maha Penyayang (Ar-Rahman) melalui aktiviti bantu membantu, sedekah dan berkongsi.

PERANGSANG KOGNITIF

- Guru menyediakan suasana dan aktiviti yang menarik untuk anak belajar - pendekatan pembelajaran berdasarkan projek, yang mengkhususkan pembelajaran bertemakan alam semulajadi dan tidak menekankan kepada akademik semata-mata.
- Kanak-kanak teruja menjalankan aktiviti serta dapat pendedahan dan pengalaman sebenar dalam melakukan sesuatu.
- Kanak-kanak belajar menyelesaikan masalah dan seterusnya menguatkan daya fikir mereka sejajar dengan keperluan pendidikan.
- ***4C of 21st Century Learning:***
 - ✓ *Communication* (Komunikasi)
 - ✓ *Critical thinking* (Daya Fikir Kritikal)
 - ✓ *Collaboration* (Kerjasama)
 - ✓ *Creativity* (Kreativiti)

KEMAHIRAN FIZIKAL DAN SOSIAL

- Guru yang hebat sentiasa peka bahawa aktiviti fizikal memainkan peranan yang amat penting kerana ia mempengaruhi perkembangan motor dan kognitif kanak-kanak.
- Aktiviti fizikal boleh digunakan sebagai kaedah memupuk kemahiran berkomunikasi dan bersosialisasi dalam kalangan kanak-kanak.
- Kaedah pembelajaran menarik contohnya seperti aktiviti membaca, aktiviti mencari harta karun, aktiviti berkumpulan, sukaneka.

KEMAHIRAN EMOSI, KARAKTER

- Rutin harian penting dalam pembangunan emosi, karakter dan sosial. Contoh aktiviti rutin: susun kasut, membaca doa sebelum makan, beratur, membasuh tangan dengan betul, mengelap meja dan menyapu sampah selepas melakukan aktiviti dan makan.
- Hasilnya - memupuk sikap lebih bertanggungjawab, berdisiplin, berkepimpinan, pandai menyesuaikan diri, serta mempunyai keyakinan yang tinggi, cemerlang dan gembira.
- Tugas yang mencabar - guru perlu kemahiran, berdaya tahan dalam mengawal emosi diri sendiri, pengetahuan psikologi dan mengurus tingkah laku.
- Perlu kesedaran/kreatif aktiviti rutin membina suasana positif kearah pembentukan karakter dan emosi kanak-kanak dalam jangka masa yang panjang.

TANGGUNGJAWAB TERHADAP DIRI

- Semasa melakukan kerja sebagai seorang guru - perlu sifat proaktif dari sudut keterampilan diri serta kepimpinan.
- Guru seharusnya mempunyai sifat-sifat tertentu seperti mempunyai jati diri yang tersendiri, bekerjasama, penyayang dan berusaha mewujudkan keceriaan dalam diri sepanjang tempoh pengajaran dan pembelajaran.
- Guru perlulah bersikap ramah, cekap, adil serta berhikmah - prihatin, simpati, empati.
- Berwibawa, berdedikasi, beretika.

KESIMPULAN

- Kanak-kanak adalah anugerah dan amanah yang diberikan oleh Allah S.W.T kepada hambanya.
- Tanggungjawab orang dewasa untuk memastikan hak dan kebajikan mereka sentiasa dipelihara - pewaris yang akan membangunkan negara dan menyebarkan syiar Islam pada masa hadapan.
- Semua pihak harus menyedari dan memainkan peranan bagi memastikan kanak-kanak sentiasa dipelihara dan dilindungi daripada sebarang bentuk pengabaian, penderaan, diskriminasi dan eksploritasi yang akan menjaskan proses pembesaran mereka.

KESIMPULAN

- Guru tadika dan taska yang merupakan guru/ibu bapa kedua selepas ibu bapa dalam hidup kanak-kanak memberi makna yang sangat besar kepada pembangunan generasi akan datang.
- Sistem pendidikan yang bersistem, menyeluruh dan konsisten memudahkan guru menjalankan tanggungjawab.
- Sistem pendidikan yang bersistem, menyeluruh dan konsisten memberi impak yang besar kepada pembangunan persepsi, emosi dan tingkah laku kanak-kanak yang positif dan optimum.

